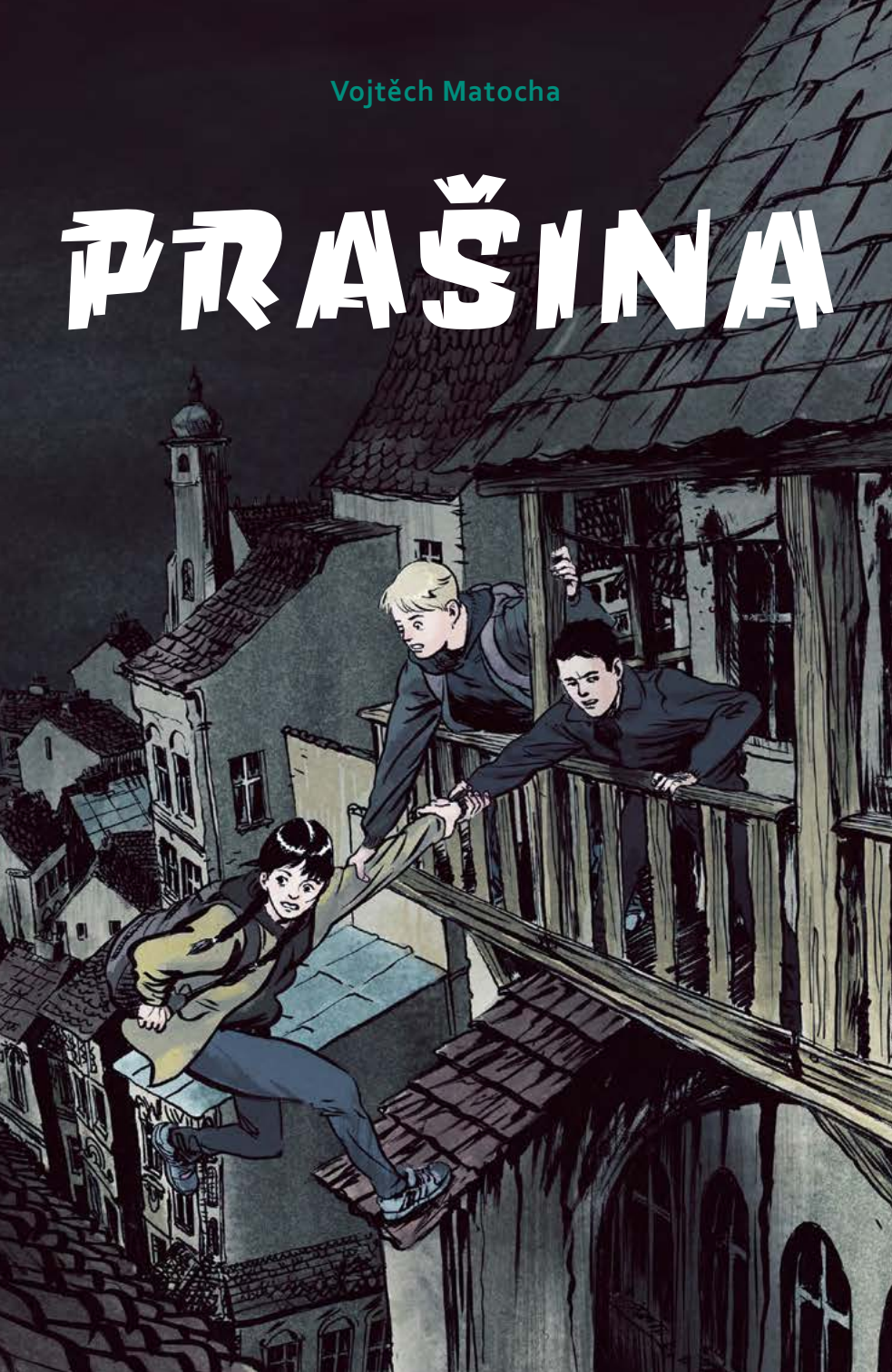

Vojtěch Matocha

PRÁŠINA

PRÁŠINA

Napísal Vojtěch Matocha

Ilustrácie Karel Osoha

Artforum

Vydání této publikace podpořilo
Ministerstvo kultury České republiky

MINISTERSTVO
KULTURY

Ďakujeme Vám, že ste si kúpili túto knižku,
lebo dobré príbehy žijú vtedy, keď ich čítame

Kniha, ktorú držíte v rukách, vyšla aj vďaka
nášmu spojeniu s 582 s. r. o.

582
s. r. o.

Vojtěch Matocha

PRAŠINA

© Vojtěch Matocha, 2018

Illustrations © Karel Osoha, 2018

Translation © Marta Blašková Maňáková, 2019

Design & Layout © Nikola Klímová, 2018

Slovak edition © Artforum, 2019

NEŠŤASTIE NA ŠIBENIČNOM VRCHU

Doprava, doľava, doľava a do kopca. Doprava, doľava, doľava a potom do kopca. Alebo doprava a potom do kopca? Doparoma. Jirko Klimeš otvoril oči a ešte raz sa pozrel na mobil. Modrá bodka na mape stále ukazovala druhú ulicu severne od námestia Mieru. Dobre, takže doprava, doľava, doľava a potom hore do kopca. Jasnačka. Ale aj tak to bude zázrak, ak nezablúdi. GPS je super vec, ale iba tu na Vinohradoch. Keď vylezie hore na Prašinu, musí poznať cestu naspamäť, inak sa stratí. A z Prašiny sa o pomoc zavolať nedá.

Bol koniec októbra, slnko ešte príjemne hrialo, ale už celkom slabo, akoby unavene. Jirko šiel za dedom na Prašinu prvý raz sám. Nahlas by to zrejme nikdy nepri-
znan, ale trochu sa bál. S mamou chodili za dedom dosť často, možno dvakrát za mesiac, ale to bolo niečo iné. Mama cestu poznala, na Prašine vyrástla. Odstahovala sa odtiaľ až po svadbe. Keď išiel Jirko s ňou, vodila ho tým bludiskom kľukatých uličiek, námestíčok a pasáží

s rovnakou istotou, akoby mala prejsť z jedného konca Václaváku na druhý.

O štvrti, čo sa volá Prašina, kolovali kadejaké reči, a nie všetky boli pravdivé. Jedno však bolo isté: na Prašine nefungovala elektrina. Lamy tu nesvietili, električky nejazdili, rádio nehralo a hodinky na baterku sa zastavili, keď sa s nimi človek vybral na Prašinu. Prečo? Nikto nevedel. Keď bol Jirko menší, pozval pražský primátor vedcov a univerzitných profesorov z celého sveta, aby tú záhadu rozlúskli. Dôstojní páni merali, skúmali a dumali, písali články do odborných časopisov a usporadúvali v Prahe konferencie. Ale na nič neprišli. Prašina bola štvrt ako každá iná a elektrina by v nej fungovať mala, lenže proste nefungovala. Teda niežeby nefungovala vôbec, to zas nie. Ľudia na Prašine žiť mohli, niektorí tu dokonca bývali. Keď bola búrka, nad Prašinou sa vždy blýskalo najviac. Ako keby búrkové mraky, naopak, priťahovala. Lenže baterka na hranici Prašiny vždy zhasla. Krok naspäť, a rozsvietila sa. Krok do Prašiny, zablikala a zhasla.

Ešte v druhej polovici devätnásteho storočia patrila Prašina medzi najvýstavnějšíe pražské štvrte, okolo dvoch návrší medzi dnešným Václavským a Karlovým námestím sa stavali honosné meštianske domy, vysádzali sa parky a dláždili cesty. Na konci devätnásteho storočia sa všetko zmenilo. Čas na Prašine sa raz a navždy zastavil. Zatiaľ čo sa po celom meste rozsviecovali prvé elektrické lampy, do pohybu sa dali prvé električky a ulice skrížili prvé drôty elektrického vedenia, Prašina deň za dňom prichádzala o svoju niekdajšiu slávu. Kto mohol, odsťahoval sa inam, a do opustených domov sa začali sťahovať tí, ktorí sa stránili sveta alebo nemali na výber: žobráci,

zločinci a čudáci. Paláce pustli, dvory a záhrady zarastali burinou, obchody jeden po druhom krachovali. Prašina zostala temná a tichá, nebezpečná, presiaknutá príbehmi a tajomstvami.

Jirko pozbieral odvahu, vypol mobil a vydal sa hore ulicou, ťažkú tašku plnú pohárov a fliaš radšej chytil obidvoma rukami. Asfalt vystriedali mačacie hlavy, budovy naokolo zosiveli a sčerneli, z ulíc sa vytratili autá, hluk sa vzdialil za hradbu domov. Najneskôr o hodinu bude naspäť. Nebude sa s nikým baviť, nikde sa nezastaví, proste príde k dedovi, pozdraví ho, položí tašku na stôl a pôjde naspäť. Dedo zrejme ani nevie, že ho niekto príde navštíviť. Ale doma určite bude, už dávno nikam nechodí, veď s barlami ledva prejde z jednej izby do druhej. Jirkovi rodičia mu hore na Prašinu z času na čas nosia jedlo a ďalšie veci, ktoré potrebuje. Kým odleteli do Ríma, musel im Jirko sľúbiť, že za dedom vo štvrtok popoludní zájde a zistí, či mu niečo nechýba.

Barvířskú ulicu našiel prekvapivo ľahko a po ceste nestretol živú dušu.

Dedo býval v byte na prízemí vysokého, päťposchodového domu. Muselo sa ísť pasážou a potom cez zanedbaný dvor s hrdzavou pumpou až k domovým dverám. Nikdy sa nezamykali, v celom dome vraj okrem deda býval už len jeden človek a na schodoch nebolo čo ukradnúť. Jirko sa prešmykol dnu do tmavej chodby, prešiel okolo otlčených poštových schránok a zabúchal na dvere dedovho bytu.

Začul blížiac sa kroky a odrazu sa ho zmocnil nepríjemný pocit. Niečo nie je v poriadku. Vzápätí pochopil: nepočuje klopanie bariel. V byte je niekto cudzí. Rýchlo preč. Nestihol však spraviť ani krok. Dvere sa rozleteli,

silná ruka zovrela Jirkovo rameno a vtiahla ho dnu. Jirko od laku pustil tašku, s rinčaním dopadla na dlažbu.

„Čo tu chceš?“ zavrčal chlap. Vysoký, s podlhovastou chudou tvárou, niečo cez tridsať, na brade strnisko, cez plecيا červeno-čierna flanelová košeľa, na nohách deravé rifle a v ústach namiesto cigarety vyhorená zápalka. Chodidlá bosé. Bosé? Zlodej, ktorý prišiel bosý?

„Do-dobrý deň,“ vysúkal zo seba Jirko. „Ja idem... za dedom, on tu býva.“

Chlap v kockovanej košeli si ho podozrievavo premeral očami a potom zavolať cez plece: „Prišiel za vami nejaký chalan, poznáte ho?“ Ozvali sa ďalšie kroky, tentoraz pomalé, šuchtavé, po každom došliapnutí nasledovalo tiché klapnutie barly. Jirkovi spadol kameň zo srdca. Dedo.

„Áno, to je Evin chlapec, pusť ho,“ začul známy hlas a zovretie na ramene povolilo. „Čo tu robíš, Jirko? Myslel som, že ste odcestovali.“ Dedo sa došuchtal do predsieni a neznámy chlap ustúpil.

„Šli bezo mňa, musím ísť zajtra do školy. Priniesol som... tašku, tašku s jedlom,“ povedal opatrne Jirko. Dedo sa neusmial, nič nepovedal, len si s tým chlapom vymenil rýchly pohľad a zatiahol záves medzi predsieňou a obývačkou. Kým mu záves zaclonil výhľad, Jirko zbadal, že stôl v izbe je pokrytý nejakými neznámymi predmetmi a medzi nimi stojí zapálená petrolejka. Papiere, nejaké šnúrky alebo drôty, škatuľky alebo čo to bolo... Prečo nemá vidieť, čo je na stole? Čo sa to tu, dopekla, deje?

„Dobre,“ povedal dedo po chvíli ticha a zatváril sa rozpačito. „Ďakujem, Jirko. Nevedel som, že prídeš, nečakal som ťa. Som veľmi rád, že ste na mňa mysleli.“

Ale teraz mám nejaké... vybavovačky, prepáč. Nemôžem sa ti venovať. Takže... čo keby si šiel teraz domov a vrátil sa zas až niekedy s mamou?“

Jirko užasnuto prikývol a dedo pokračoval: „Po Prašine by si nemal chodiť sám, čudujem sa, že ťa mama pustila. Tu Patrik je tiež práve na odchode, odprevadí ťa na Pavlák, odtiaľ už trafiš.“ Jirko sa pozrel na neznámeho chlapa a potom na deda. Konečne sa na dedových perách objavil aspoň náznak úsmevu: „Neboj, Patrik ti neublíži. Sadni si sem a počkaj, len si zbalí pár vecí a hneď pôjde. Tu máš trochu sirupu.“

Jirko zostal sám. Ničomu nerozumel. Pohár s bazovým sirupom ho chladil v dlani, ale nemal chuť sa napiť. Všetko v byte mu odrazu pripadalo cudzie. Dedo niečo tají? Veď, veď... dedo predsa vôbec nikam nechodí, nikto ho nenavštevuje, nikoho nepozná. Odkedy umrela babička, celé dni len číta knihy, kŕmi andulky alebo hrá na klavíri. Je pravda, že Jirko si s dedom nikdy veľmi nerozumel. Dedo sa málo smial, večne hľadel do kníh, a keď sa s ním bavil, používal slová, ktoré Jirko nepoznal. Navyše býval na Prašine a každý vedel, že na Prašine bývajú len divní ľudia.

Patrik sa vynoril z dverí do obývačky, cez rameno batoh, na nohách sandále. Jirko ešte zazrel, ako mu dedo podáva veľké papierové vrečko zrejme plné niečoho ťažkého. Keď ho Patrik zaviazal a strčil do batoha, kovovo to zacinkalo.

„Ideme,“ pozrel na Jirka, otvoril dvere a vyšiel von na chodbu. Jirko ho nasledoval, na prahu sa ešte rýchlo otočil k dedovi. Ten ale len bez slova prikývol, zamrmlal, že majú s mamou o týždeň prísť, a zabuchol dvere.

Ulicami Prašiny kráčali rýchlo a mlčky, Jirko Patrikovi takmer nestačil. Dvakrát zabočili a minuli starý otlčený kostol. Potom sa domy zmenšili, pribudli staré hlinené domy, uličky sa skrútili a na nárožiach sa objavili obité kamenné obrubníky. Jirko sa neisto rozhlíadal: „Ideme správne? Tadiaľto sa predsa k metru nedostaneme. Mali sme ísť dolu kopcom...“

„Pôjdeme cez Šibeničný vrch a potom dole na Karlovo námestie,“ odpovedal Patrik a ani na sekundu nespomalil.

Jirko neisto prehltol. Šibeničný vrch bol najstaršou a najspustnutejšou časťou starej Prašiny, kľukaté uličky, domčeky z nepálených tehál a medzi nimi dvory. Hore na kopci vraj kedysi postavili väzenie a na neďalekom malom námestí vztýčili šibenicu. Kamarát zo školy Jirkovi hovoril, že vraj na jednom dvore stále stojí, aj keď väzenie už dávno zbúrali. Jirko tomu veľmi neveril.

„Prečo ideme tadiaľto? Cez Šibeničný vrch je to predsa dlhšie,“ namietol Jirko.

„Nemusíš všetkému rozumieť, proste ideme tadeto,“ odpovedal Patrik bez ďalšieho vysvetlenia a Jirko sa už radšej na nič nepýtal.

Práve prechádzali úzkou pasážou medzi dvomi rovnobežnými ulicami, keď sa Patrik náhle zarazil a cúvol o niekoľko krokov späť. Zdola niekto prichádzal, nejaký muž v tmavej bunde sa rýchlo blížil. Zatiaľ ich nemohol vidieť, zostali schovaní v mieste, kde sa pasáž ohýbala. Patrik nepovedal ani slovo, schmatol Jirka za rameno a pritisol ho k múru.

„Buď ticho. Máme problém,“ zašepkal a v tvári mu nervózne zaškľbalo. Rozhlíadal sa hore a potom nadol do uličky. Všimol si ich neznámy, alebo nie? Patrik vydýchol,

ešte raz sa rozhliadol. Nakoniec mu padol pohľad na staré špinavé dvere vedúce do jedného z domov. Skúsil stlačiť kľučku, ale bolo zamknuté. A tak ustúpil o krok dozadu a celou silou sa do nich oprel. Povolili. Patrik vpadol dovnútra, pevne zovrel Jirkovo zápästie a ťahal ho za sebou do tmy.

„Čo... čo sa deje?!“ šepkal Jirko. Srdce mu divo bilo. Čo tu s ním chce robiť? Nemal by radšej kričať o pomoc? Vnútri v dome bolo šero, po zemi sa váľali dosky plné hrdzavých klinec a všade vo vzduchu sa víril prach, takže sa tu skoro nedalo dýchať. Patrik sa nezastavoval, ťahal Jirka stále ďalej a ďalej, z jednej miestnosti do druhej.

„Pomoc!“ zakričal Jirko. Patrik sa otočil, v tvári bol úplne bledý, pravú ruku pritlačil Jirkovi na ústa, ľavou mu neustále krčovitou zvieral zápästie.

„Ticho,“ precedil cez zuby, „ja ti neublížim, sľubujem. Ale oni by mohli, ver mi. Takže buď, prosím, ticho.“ Akí oni?

„Videl si ho?“ doľahol k nim rozbitým oknom hrubý hlas a Jirko ucítil, ako sa mu Patrikova dlaň pritisla na ústa ešte silnejšie.

„Nie, tadiaľto nešiel,“ ozval sa druhý hlas, o niečo vyšší, akoby zachrípnutý.

„Musí tu niekde byť, narazil som naňho o dve ulice vyššie a potom som ho videl vchádzať sem do pasáže, mieril rovno k tebe,“ namietol prvý.

„Niekto zakričal, ale nevidel som nikoho.“

„Mal so sebou dákeho chlapca. Aha, pozri sa na toto. Určite sa schovávajú vo vnútri.“ Zaprášenými chodbami domu k Jirkovým ušiam doľahlo vrzgnutie otváraných dverí.

„Buď ticho a poď,“ zašepkal Patrik.

Narazili na schodisko. Patrik sa bez zaváhania vydal nahor, Jirko sa potkýnal za ním. Prečo by mu mali ublížiť? Nepozná ich a oni nepoznajú jeho. A vôbec, čo je zač tento Patrik? Pozná deda. Na rozdiel od Jirka, očividne. Zdola sa ozval lomoz a potom hlasné nadávky.

V hornej miestnosti panovalo prítmie, oknom dovnútra prenikal úzky pruh svetla. Jirko videl mohutné kreslo, policu s knihami, kozub a nad ním dva portréty v okrúhlych rámoch: mladá žena a fúzatý muž v dôstojníckej uniforme. Neviedli odtiaľ žiadne dvere a schody tu končili. Patrik dvakrát prešiel sem a tam. Tváril sa ustarostene. Tu ich nájdú, utiecť nie je kam. Jirko ho sledoval so zatajeným dychom.

„Kto sú tí ľudia?“ zašepkal nakoniec a vrhol vystrašený pohľad k schodisku. Patrik sa prikrčil, tvár len niekoľko centimetrov od Jirkovej.

„Tvoj dedko a ja na ničom pracujeme a oni nám v tom chcú zabrániť,“ povedal potichu.

„A čo robíte?“ spýtal sa Jirko.

„Nič zlé. Ani nezákonné,“ dodal Patrik a potom rýchlo pokračoval: „Mňa poznajú a už ma nejaký čas sledujú. O tvojom starkom zatiaľ nevedia. Ak ťa chytia a dozvedia sa, čo si zač, dostaneš starkého do veľkých problémov. Veľmi veľkých problémov. Ak chytia mňa, zoberú mi tento batoh a všetko, čo je v ňom. To by bolo pre tvojho starkého ešte horšie. Takže im musíme utiecť. Obidvaja.“

Patrik sa tváril smrteľne vážne a Jirko po krátkom zaváhaní prikývol.

Zaškrípanie dverí v dolnej izbe. O chvíľu vyjdú hore. Patrik podišiel k oknu. Vyšli síce len na prvé poschodie,

ale na tejto strane domu boli dobrých šesť metrov nad zemou, budova stála vo svahu. Dole sa rozprestierala zarastená záhrada, zo žihľavy a kríkov ako ostrovček v mori vyčnievala plechová strecha kôlne. Vľavo od okna viedla úzka rímsa.

„Utečieme tadiaľto,“ vyhlásil Patrik. „Ale keby nás náhodou chytili, radšej si tu pár vecí schovám.“ Potom si zložil batoh z pliec, vytiahol z neho to papierové vrečko s niečím kovovým, čo dostal od deda, a schoval ho za rad kníh na polici, takže ho nebolo vidieť.

„Bež, pôjdem hneď za tebou,“ dal si Patrik batoh naspäť na plecia a pomohol Jirkovi vyliezť z okna. „No tak, bež už!“

Jirko zostal stáť. Nemal rád výšky. Ak spadne, niečo si zlomí. Prinajlepšom.

„Bež,“ postrčil ho Patrik a pod Jirkom sa zakolísal svet. Urobil tri neisté krôčiky, chrbát pritisnutý k domu, pod nohami prázdno. Čo tu vôbec robí? S očami upretými pred seba a so zatajeným dychom sa posúval ďalej po rímse až k miestu, kde záhrada končila ohradou z dosiek a stena sa lomila v pravom uhle nad tmavou ulicou. Za sebou začul nejaký krik, ale nevenoval mu pozornosť. Nazrel za roh, dole nikto nebol. A potom uvidel kovový rebrík, viedol dole zo strechy a končil možno dva metre nad dlažbou. Natiahol sa po ňom rukou a zovrel hrdzavú priečku v dlani. Čo najrýchlejšie zliezal dole. Rebrík vrzgal a v miestach, kde bol upevnený, sa drobila omietka. Nakoniec skočil. Dopadol na nohy, ale zoskok neustál a zvalil sa na zem.

O chvíľu sa na rebríku objavil Patrik. Batoh nemal. Asi ho nechal v izbe. Alebo mu ho vzali. Jirko sa neisto

postavil na nohy, ľavé koleno ho bolelo. Nemal by utekať preč, kým môže? Vtom sa mu nad hlavou ozval tlmený výkrik. Patrik padal. Rebrík neunesol hmotnosť dospeľého tela a úchyty sa vytrhli zo škár medzi kameňmi. Rebrík začal padať smerom od domu. Patrik ešte siahol po rímse, ale tá už bola príďaleko. O sekundu neskôr sa zrútil, chrptom dopadol na dlažbu ulice. Niečo prasklo a Patrik tam ležal bez pohnutia.

Jirko vydesene civel na bezvláadne telo. Preboha! Kľakol si na zem. Patrik ešte dýchal, ale len prerývane a sťažka, oči mal zatvorené. Jirko nahmatal vo vrecku mobil. Displej bol čierny. Stlačil tlačidlo, ale nič sa nestalo. Čo to...? Prašina. Samozrejme. Dočerta, čo teraz? Voláť o pomoc? Nieкто tu v okolí určite žije, ale kto? Starenka, feťák, šialenec...? Jirko vsunul dlaň pod Patrikov zátylok a zaklonil mu hlavu. Patrik sa sípavo nadýchol a otvoril oči. Nasal vzduch ešte raz a druhý raz, v očiach však mal neprirodený lesk. Pravú ruku so zovretou pästou posunul smerom k Jirkovi, snažil sa niečo povedať, ale nedokázal to. Potom zachrčal, hrudník sa mu dvakrát namáhavo nadvihol, ale po treťi raz sa Patrik nadýchnuť už nedokázal. Desať sekúnd ticha, pätnásť sekúnd... To nemôže byť pravda, to nemôže byť pravda, prehánalo sa Jirkovi hlavou. Nie, to nemôže byť... Patrikova zaťatá päsť povolila a Jirko uvidel malý kľúč s červenou hlavičkou. Vzal ho do ruky.

Po ulici sa nieкто blížil. Jirko počul dupanie a hrubé hlasy. Srdce sa mu rozbúchalo. Pozrel sa na Patrikovo telo a vzápätí sa rozhodol. Zachrániť ho už nemôže. Rozbehol sa preč, ale za prvým rohom zostal stáť. Nemal by radšej zmiznúť, kým sa dá? Zvedavosť však bola silnejšia

než strach. Otočil sa a opatrne sa vyklonil. Videl, ako sa k Patrikovi po ulici blížia dvaja muži. Prvý bol zavalitý, oblečený do čiernej koženej bundy a riflí. Druhý pôsobil dojmom trénovaného zápasníka; vysoký a svalnatý, na nohách tmavé nohavice a na tele športovú mikinu s kapucňou. Obaja mali krátke čierne vlasy. Niečo hovorili, ale Jirko im začal rozumieť, až keď prišli bližšie.

„Ten to má spočítané,“ vyhlásil chlap v čiernej koženej bunde, keď sa sklonil k Patrikovmu telu. V jeho hlase nebola ani štipka ľútosti. Vyslovil tie slová rovnako nezúčastnene, akoby komentoval počasie alebo cenu rožkov. Patrik je mŕtvy! Mŕtvy... Jirkovi sa roztriasli kolená. Toto všetko je ako zlý sen, strašný, zlý sen... Chvíľu bolo ticho a potom ten človek v koženej bunde dodal: „Nič pri sebe nemá. Vôbec nič.“

„No, šéf nebude mať radosť,“ odpovedal druhý namrzene a každú slabiku neprímerane natiahol. „Toto sa nemalo stať.“

„Niekde tu musí byť ten chlapec,“ odpovedal chlap v koženej bunde. Vzpriamril sa a začal sa rozhliadať. Jirko už na nič nečakal a bežal preč. Dole k námestiu, po schodoch doľava a stále rovno. V uliciach Prašiny sa zvečerilo, Jirko si za niektorými oknami všimol slabú mihotavú žiaru. Bežal ako o život. Naslepo dolu ulicami. Cez plece kontroloval, či ho niekto neprenasleduje. Bol sám. Vďaka bohu. Raz ho zastavila slepá ulička, pri hromade hrdzavých smetných košov sa musel otočiť a vrátiť až k poslednej odbočke. Mieril dole zo Šibeničného vrchu a hluk mesta silnel.

Už to nemôže byť ďaleko. Možno dva bloky. Konečne ľudia. Normálni ľudia z normálneho sveta. Pani so psom,

nejaký muž s aktovkou. Prvé zaparkované autá. Jirko stlačil tlačidlo na mobile a displej sa rozsvietil. Konečne. Opustil Prašinu. Dobehol až na Karlovo námestie a zvalil sa na lavičku uprostred parčíka. Nikto si ho nevšimol.

Jirko sedel na lavičke ešte skoro štvrt hodinu, kým sa mu ako-tak upokojil dych. Medzitým sa na Karlovom námestí rozsvietilo pouličné osvetlenie. Ľudia chodili sem a tam okolo vysvietených výkladov obchodov, autá sa valili Ječnou ulicou a do Jirkových uší zo všetkých strán doliehal šum mesta. Zo všetkých strán okrem jednej. Keď sa obzrel, uvidel dlhú ulicu vedúcu nahor do tmy. V noci zostávala Prašina čiernym ostrovom uprostred žiariaceho oceánu. Na okamih sa mu zezdalo, že tam niekoho vidí. Naozaj. Medzi tichými domami sa tam prechádzala zhrbená postava a dlhou tyčou rozsvetcovala bledé plynové lampy.

Bol čas ísť domov.

TIENĚ NAD PRAHOU

Električka sa mykla a zastavila, svetlo zhaslo. Ľudia si začali niečo mrmlať, a keď uplynula aj minúta a vozidlo sa nepohlo, zakričal niekto smerom k šoférovi: „Haló, tak čo bude?!“

Jirko sedel celkom vpredu. Videl, ako sa s trhnutím otvárajú dvere šoférovej kabíny a z nej sa gúľa mohutná postava v reflexnej veste: „Vystupujte prednými dverami, dobre? Vystupujte iba prednými dverami! Ďalej nepokračujeme, technická porucha!“ Nespokojné hlasy na okamih zosilneli a potom sa všetci začali hrnúť k východu.

Tma pohltila celú ulicu. Bola plná stojacich áut, asi o sto metrov vyššie stál cez cestu skrížený kamión. Šofér zrejme stratil kontrolu nad vozidlom a zastavilo sa až o strom, ten zostal napoly vyvrátený, napoly opretý o striedku nad terasou reštaurácie. Okolo sa zhrčili ľudia a o niečom nahlas diskutovali. Ak sa nikomu nič nestalo, muselo to byť obrovské šťastie. Jirko sa prešmykol

pomedzi autá k chodníku. Šoféri sedeli v tme na svojich sedadlách alebo sa opierali o kapoty a čakali.

„Haló, viete niekto, čo sa deje?“ počul Jirko osamelý výkrik, ale nezačul žiadnu odpoveď. Čo sa tu, preboha, stalo? Na krajnici takmer vrazil do policajta, ktorý sa snažil dávať nejaké pokyny, lenže ho nebolo ani vidieť, ani počuť.

Jirko pokračoval po vlastných hore ulicou. Keď pred pár minútami nasadol na Karlovom námestí na električku, myslel si, že aspoň nadnes dobrodružstvo skončilo. Zrejme sa mylil. Pridal do kroku. Približne o sto metrov ďalej však už po zmätku nebolo ani pamiatky: lampy svietili, polícia odkláňala dopravu do vedľajšej ulice, výklad vietnamskej večierky červeno a zeleno blikal. Domov to má ešte ďaleko, pomyslel si. Nevadí, aj tak nechcel byť sám doma po tom všetkom.

„Môžem sa ešte zastaviť? Potrebujem niečo prebrať,“ poslal esemesku a odpoveď od En prišla o pár sekúnd: „Ok. Tony je tu tiež.“

En sa v skutočnosti volala Anastázia, ale kto ju lepšie poznal, hovoril jej En. Anna jej prišlo dosť nudné, Stázina divné. V prvej triede ju niekto začal volať po anglicky Anne, a kým zistila, ako sa to správne píše, už sa všade podpisovala ako En a zostalo jej to. Lepšia En ako Stejsi, vyhlasovala neskôr. Bývala len s babičkou v starom nájomnom dome pár ulíc od hranice Prašiny, približne v polovici cesty medzi Náměstím Míru a ulicou I. P. Pavlova. Jirko sa s ňou skamarátil vďaka Tonymu, to bol jej o rok mladší bratranec, s ktorým chodil do triedy a kedysi aj sedel v lavici, kým Jirka nevzali na osemročné gymnázium a Tony zostal na základke.

Prišla mu dole otvoriť, na sebe mala úzke rifle a vyťahané čierne tričko s ružovým nápisom. Na zápästí ako zvyčajne tri gumové náramky.

„Ahoj, už si to počul?“ spustila naňho En hneď vo dverách. Jirko pokrútil hlavou a zamračil sa. Novinky predsa prináša on. „Je toho plná telka, uvidíš,“ povedala a zamierila k výťahu. Tmavý chvost povieval za ňou.

Hore, tesne pod strechou, mali klubovňu. Útulnú podkrovnú miestnosť so šikmým stropom, kde sa predtým sušievala bielizeň a ktorú roky nikto nepoužíval, kým sem En s Tonym nedoniesli koberec, petrolejku a hromadu vankúšov na sedenie. Tony tu cvičil na husle, aby nikoho nerušil, a En v prasknutom akváriu chovala troch hrabošov, ktorých jej babička zakázala mať v izbe. V zime im tu z úst stúpali obláčiky pary a bundy si radšej vôbec nevyzliekali, malá plynová piecka nikdy nedokázala podkrovie úplne vykúriť.

„Čau,“ zavolať naňho cez plece Tony, oči prilepené k obrazovke notebooku žiariacej v tme vedľa petrolejky. Jirko odsunul vankúš a sadol si vedľa neho, zatiaľ čo En nachystala poháre a zaliala čaj. Na obrazovke bežali televízne správy, reportérka stála s mikrofónom pred budovou mestského úradu: „... sa zatiaľ nevyjadrila. Krízový štáb hlavného mesta zvolal zasadnutie na desiatu hodinu večer, o prijatých opatreniach vás budeme informovať v živých vstupoch.“

„Môžete to vypnúť a povedať mi, čo sa tu deje?“ ozval sa Jirko trochu podráždene. Tony zavrel notebook.

„Prašina sa zväčšila,“ povedal vzrušeným hlasom, „dvanásťtisíc ľudí je bez prúdu, električky nejazdia, pár áut nabúrало, pretože im prestali fungovať brzdy a teraz

nemôžu naštartovať. Odišli dva vysielacie mobilného signálu, ďalším možno dvadsaťtisíc ľuďom netečie voda...“

„Veď jeseň sa ešte ani poriadne nezačala,“ povedal Jirko prekvapene. Každý vedel, že sa hranice Prašiny posúvajú a že to nejako súvisí s počasím. V pekných letných dňoch sa Prašina zmenšovala, akoby sa na slnku scvrkávala. A naopak, keď mrzlo alebo dlho a výdatne pršalo, rozpínala sa a pohlcovala ďalšie domy a ulice. Rozdiel medzi letom a zimou však predstavoval nejakých dvadsať, možno dvadsaťpäť metrov a ľudia, ktorí v tom území na rozmedzí žili, na to boli dobre pripravení.

„Najviac to zasiahlo Vinohrady a oblasť okolo Karláku. Na druhej strane sa Prašina rozšírila tiež, ale nie o toľko,“ povedala En a podala Jirkovi pohár s čajom. „Vypukla hrozná panika, ľudia sa boja a priamo na mieste sa hrozne ťažko dostávajú k informáciám, keďže tam nič nefunguje.“

„Čoho sa boja? Veď je to to isté, ako keď vypnú prúd, to sa deje neustále,“ nechápal Jirko.

„Práveže to nie je rovnaké. Keď vypnú prúd, funguje ti mobil, môžeš si posvietiť baterkou... a hlavne je celkom jasné, že ti elektrinu o chvíľu znova zapnú,“ zamračila sa En.

„Však Prašina zase ustúpi, nie?“ spýtal sa Jirko.

En iba pokrčila plecami: „Hádam hej.“

Odchlipla si z čaju, ale bol príliš horúci, tak ho položila na zem a podišla k malému strešnému okienku. Keď sa z neho človek poriadne vyklonil, videl strechy okolitých domov, komíny a v diaľke veže kostola svätej Ľudmily a za ním žižkovský vysielací.

„Dokážeš si vôbec predstaviť, čo to všetko spôsobí?“ povedala nakoniec. „Prašina sa rozšírila v niektorých